

Pedagogisch beleidsplan

BSO

Locatie Waspik - Wilhelminastraat

Versie 2018

Voorwoord

Als directie en medewerkers van BSO De Schat leveren we kwalitatief goede buitenschoolse opvang en dat willen we, ook in de toekomst, blijven bieden. Dat betekent dat wij eisen stellen aan het pedagogisch beleid en de uitvoering daarvan. BSO De Schat is tevens

gericht op verbetering van de pedagogische kwaliteit. Dit doen wij door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch handelen. Wij evalueren het pedagogisch beleid en stellen het bij als daar aanleiding toe is.

In het pedagogisch beleid komt tot uitdrukking hoe wij met kinderen omgaan en waarom wij dat zo doen. Het pedagogisch beleid is daarom gebaseerd op een visie. Vanuit dit richtinggevende kader hebben we ons Pedagogisch Beleidsplan geschreven.

In dit plan wordt beschreven hoe wij werken aan de vier competenties, genoemd in de Wet Kinderopvang, namelijk de emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van waarden en normen. Daarnaast is ons algemeen beleid voor de BSO hierin beschreven.

Uiteraard blijft dit Pedagogisch Beleidsplan altijd in ontwikkeling. Het wordt aangepast zo gauw er nieuwe afspraken gemaakt worden.

Daar waar wij spreken in dit plan over ouders, worden ook verzorgers bedoeld.

BSO De Schat,
Locatie Waspik – Wilhelminastraat

Algemene informatie van BSO De Schat

Openingstijden

Schoolweken: Einde schooltijd – 18:30 uur

Schoolvakanties: 07:30 – 18:30 uur

Adres en telefoonnummer

BSO De Schat
Wilhelminastraat 6
5165 TJ Waspik
Tel nr: 0416-532419

BSO de Veste
Prins Bernhardstraat 3
5165 TH Waspik
Tel nr: 0416-532419

BSO de Brug
't Vaartje 8
5165 NB Waspik

E-mail: info@kinderdagverblijfdeschat.nl

Website: www.kinderdagverblijfdeschat.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Waar staat De Schat voor? (blz. 5)

- De pedagogische visie

Hoofdstuk 2: De pedagogische basisdoelen (blz. 6)

- Emotionele veiligheid
- Persoonlijke competentie
- Sociale competentie
- Overdracht van waarden en normen

Hoofdstuk 3: Groepen en opvangmogelijkheden (blz. 9)

- Stamgroep
- Plaatsing in meerdere stamgroepen
- Combinatiegroep
- Komen en gaan
- Beroepskracht-kind ratio
- 30 minuten regeling
- Opvangtijden en brengen en halen
- Voorschoolse-, tussen schoolse- en vakantieopvang
- Plaatsingsbeleid

Hoofdstuk 4: Voel je welkom bij De Schat (blz. 13)

- Intakegesprek
- Wenperiode
- Begroeten
- Afscheid
- Vriendjes
- Verjaardag

Hoofdstuk 5: Activiteiten (aanbod) (blz. 15)

- Eet- en drinkmoment
- Deelname aan activiteiten
- Speelruimte binnen
- Speelruimte buiten
- Uitstapjes

Hoofdstuk 6: Belonen, begrenzen, waarderen en corrigeren (blz. 17)

- Groepsregels
- Belonen en corrigeren
- Richtlijnen m.b.t. corrigeren
- Toezicht
- Gezien worden
- Grenzen aangeven

Hoofdstuk 7: Veiligheid en Gezondheid (blz. 20)

- Beleid V&G
- Een ziek kind
- Plagen / Pesten
- Omgaan met grensoverschrijdend gedrag
- Risico inventarisatie
- Meldcode kindermishandeling

Hoofdstuk 8: Het team; het gezicht en het hart van De Schat (blz. 23)

- De pedagogisch medewerker
- Coaching van de pedagogisch medewerker
- Mentorschap
- Stagiaires
- Continu screening van alle medewerkers

Hoofdstuk 9: Contact met ouders (blz. 26)

- Ouderbeleid
- Communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders
- Mondelinge informatie-uitwisseling
- De Schatkaart
- De oudercommissie
- Protocollen
- Privacy beleid
- Klachten procedure

Slotwoord (blz. 28)

Hoofdstuk 1: Waar staat De Schat voor?

De pedagogische visie

BSO De Schat is een Buitenschoolse Opvang met meerdere locaties in Noord-Brabant. Het is een voorziening tussen school en thuis voor kinderen van 4 tot 13 jaar. Kinderen brengen bij de BSO samen met andere kinderen een deel van hun vrije tijd door. Dit kan na school zijn (ma t/m vrijdag), in de vakantie en/of op roostervrije- en studiedagen van de school. Door gebruik te maken van buitenschoolse opvang (BSO) kunnen ouders werk of school combineren met de zorg en opvoeding van hun schoolgaande kinderen.

Vrije tijd betekent dat bezig zijn belangrijker is dan presteren, dat kinderen kunnen spelen en daaraan plezier beleven, maar ook dat ze rustig in een hoekje een boek kunnen lezen. Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf graag wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen ook behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten. Niet alle kinderen weten zelf goed wat ze willen doen, zij hebben stimulans nodig, bijvoorbeeld in de keuze van het grote aanbod aan activiteiten.

Het hoofddoel van BSO De Schat is om ouders in de gelegenheid te stellen zorg en werk goed te combineren en met een gerust gevoel aan het werk te kunnen gaan. Dit wordt gerealiseerd door kwalitatieve goede opvang te bieden tijdens werk en/of studie uren. Kindgericht gezien is het doel dat De Schat kinderen een plek wil bieden waar ze zich thuis voelen, waar ze met hun vriendjes en vriendinnetjes kunnen spelen. De Schat wil kinderen een goede tijd bieden, met een scala aan activiteiten en spelmogelijkheden. Opvang bij De Schat moet vooral leuk zijn voor kinderen: een plek waar je heen wilt, omdat er altijd wat te beleven valt en waar je vriendjes treft om mee samen te spelen en/of activiteiten mee te doen en ondernemen.

BSO de Schat gaat ervan uit dat ieder kind talenten heeft. Bij De Schat kunnen kinderen hun talenten verder ontwikkelen en uitbouwen en/of nieuwe talenten ontdekken. Hiertoe wordt elke dag een gevarieerd en afwisselend activiteitenprogramma aangeboden. Dit alles binnen een gestructureerd kader: er wordt gewerkt met vaste afspraken en regels. Kinderen en pedagogisch medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor het naleven van regels en afspraken en het neerzetten van een positief en veilig groepsklimaat.

BSO de Schat is gelieerd aan kinderdagverblijf De Schat (0-4 jaar).

Hoofdstuk 2: De pedagogische basisdoelen

Emotionele veiligheid

BSO de Schat geeft kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door duidelijk te zijn in wat wel en niet kan. Pedagogisch medewerkers zijn consequent en voorspelbaar in hun reacties. De kinderen voelen zich welkom met hun eigenheid. Aangeleerd gedrag wordt losgekoppeld van wie het kind is. Complimentjes over wat het kind doet, of wat het kan, zijn altijd gemeend en worden niet gebruikt om iets van het kind gedaan te krijgen. De kinderen moeten zich veilig voelen en dat doen de pedagogisch medewerkers d.m.v. emotionele betrokkenheid bij de kinderen.

Kleuters zijn gevoelig voor emoties. Ze kunnen de emoties nog niet altijd verwoorden en ook niet altijd scheiden wat van henzelf is en wat van een ander. Het ene kind is gevoeliger voor omgevingsruis dan het andere, maar ze zijn allemaal in zekere mate gevoelig.

Om zelfvertrouwen te ontwikkelen is het nodig te leren onderscheiden welke emoties van jou zijn en welke niet, en te leren dat emoties er mogen zijn en er een veilige manier is om ze te ontladen. Kleuters doen dit het liefst fysiek, bijvoorbeeld door buitenspelen.

In de leeftijd van 6-8 jaar leren kinderen al meer over hun emoties. Ook in de leeftijd van 8-13 jaar zijn de emoties al beter te herkennen. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen dat emoties komen en gaan, en dat ze even tijd en aandacht nodig hebben, maar daarna weer verdwijnen. Emoties horen erbij.

In het leven van een kind kunnen dingen gebeuren die gevolgen hebben voor het gedrag en welbevinden. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het overlijden van een familielid, scheiding van ouders of emotionele verwaarlozing.

Gedrag is een uiting van datgene wat er aan ervaringen en gevoelens bij het kind aanwezig is. Door te herkennen wat er onder het gedrag ligt, kunnen de pedagogisch medewerkers het kind geven wat hij of zij nodig heeft. Indien nodig, in overleg met collega's en ouders.

Bij BSO de Schat krijgen kinderen de ruimte en gelegenheid om zich te uiten en opgebouwde spanning te kunnen ontladen. Dit kan bijvoorbeeld d.m.v. tekenen, muziek maken, buiten spelen of een gesprek tussen het kind en een pedagogisch medewerker.

De pedagogisch medewerkers kunnen niet altijd precies achterhalen waar eventuele frustratie, verdriet of boosheid van het kind door veroorzaakt wordt. Het kind krijgt de mogelijkheid om zich te uiten. Door goed te luisteren en het geven van zowel verbale als non-verbale aandacht laten wij merken er voor het kind te willen zijn.

Persoonlijke competentie

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Kinderen worden dan ook niet aangesproken op hun leeftijd, maar op hun mogelijkheden. Het ene kind is er aan toe om met vier jaar aan sporten te beginnen, terwijl het andere kind daar absoluut nog niet aan toe is. BSO de Schat stimuleert kinderen in hun talenten, wat ervoor zorgt dat kinderen zich verder kunnen ontwikkelen.

Met het bevorderen van de zelfstandigheid wordt al vroeg begonnen. De oudere BSO-kinderen mogen, indien ouders hierin schriftelijk toestemmen, alleen van school naar de BSO komen en alleen van de BSO naar huis gaan.

BSO de Schat stimuleert kinderen door dingen voor te doen en duidelijk te zijn in de opdrachten. Pedagogisch medewerkers komen met initiatieven om kinderen nieuwe ideeën te geven en stimuleren hen hierop voort te borduren. Het is belangrijk om het geduld op te brengen om dingen die je zelf veel sneller zou kunnen dan toch door de kinderen te laten doen (als ze daartoe in staat zijn), bijvoorbeeld corvee taken rondom tafelmomenten.

De kinderen die de buitenschoolse opvang bezoeken zijn al vrij zelfstandig. Pedagogisch medewerkers proberen de kinderen te stimuleren door ze aan te moedigen steeds meer zelf te doen. Er wordt verantwoordelijkheid gegeven die ze aankunnen en kinderen worden geprezen als iets lukt. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen het gevoel dat ze fouten mogen maken. Samen met hen kunnen de kinderen dan kijken naar wat er gebeurd is, hoe ze dit kunnen oplossen en hoe zij deze situatie in het vervolg kunnen voorkomen.

Kinderen leren van en met elkaar, voor nu en later. Het kennis maken met andere volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In deze groep worden vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld elkaar te helpen, samen op te ruimen, het vieren van verjaardagen en het helpen van de pedagogisch medewerkers. Wij zeggen tegen de kinderen: "Geloof in jezelf!" als ze iets moeten doen wat ze spannend vinden. "Heb ook vertrouwen in jezelf". Wij zien elk kind als een eigen individu en willen hen een basis meegeven in het zich verder kunnen ontwikkelen tot een zelfstandig persoon die vertrouwen heeft in zichzelf, voor zichzelf durft op te komen en eigenwaarde heeft.

Sociale competentie

Elk kind is uniek en mag zichzelf zijn bij BSO de Schat. Tegelijkertijd is elk kind een gelijkwaardig lid van de groep. We leven in een multiculturele samenleving. Discriminatie wordt niet getolereerd, of dit nu om huidskleur, haarkleur of om postuur e.d. gaat. Door de specifieke situatie in een buitenschoolse opvang komen kinderen al heel jong in contact met heel veel andere kinderen en volwassenen. Kinderen leren rekening houden met kinderen van andere leeftijden. Sociaal gedrag, zoals bijv. anderen niet storen, netjes eten of op je beurt wachten, is gemakkelijker aan te leren wanneer kinderen zien dat groepsleden en pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld geven.

Het is belangrijk om de regels binnen de groep duidelijk te maken en je ook als leiding eraan te houden. De kinderen corrigeren dan vaak al zelf. Kinderen worden in de groep gestuurd in de omgang met andere kinderen o.a. door hen te leren samen te spelen, rekening te houden met elkaar en complimenten te geven aan elkaar. Ook de leuke dingen in het leven van een kind worden benadrukt, zoals bijvoorbeeld verjaardagen of een bezoekje aan de dierentuin die een kind heeft gehad.

Overdracht van waarden en normen

Ieder van ons heeft zijn eigen waarden en normen, afhankelijk van de persoonlijke opvoeding en vorming. De basis van alle waarden en normen die we willen overdragen is respect voor elkaar. Zo worden openheid, begrip, op elkaar vertrouwen, solidariteit en fatsoen bevorderd. Dit doen we door simpelweg het goede voorbeeld te geven. Er zijn een aantal fatsoensnormen waar iedereen zich aan dient te houden, bijvoorbeeld wachten met eten tot iedereen iets heeft en niet met volle mond praten. We stimuleren kinderen elkaar te accepteren zoals ze zijn. Wil een groep goed kunnen functioneren, dan zijn regels en afspraken nodig. Dat schept duidelijkheid en veiligheid. Kinderen wordt duidelijk gemaakt dat we elkaar geen pijn doen. Slaan, aan de haren trekken, bijten en schelden is verboden. We proberen alternatieve conflictoplossingen aan te bieden, door bijvoorbeeld te bemiddelen of het weer "goed te laten maken".

De Schat laat kinderen kennismaken met de consequenties van hun gedrag, zowel positief als negatief. Pedagogisch medewerkers proberen aan te tonen wat het gedrag van het kind

teweeg brengt. Het gaat altijd over het gedrag van het kind, niet over de persoon. Door consequent te zijn weten de kinderen wat wel en wat niet mag. Aangepast aan de leeftijd van het kind wordt het vertoonde gedrag besproken. Bij de buitenschoolse opvang leren kinderen de consequenties van hun gedrag te aanvaarden door hen verantwoordelijkheden te geven. Als ze rommel maken dienen ze dit zelf op te ruimen. Als ze zich niet aan de afspraken houden kan dit gevolgen hebben. Maar ook worden de kinderen juist geprezen als het goed gaat.

Hoofdstuk 3: Groepen en opvangmogelijkheden

Stamgroep

De stamgroep is de basisgroep waartoe het kind behoort. De buitenschoolse opvang, locatie Wilhelminastraat, bestaat uit drie groepen:

- De Ontdekkers in de leeftijd van 4 tot 6 jaar en bestaat uit maximaal 15 kinderen.
  - De Ontdekkers worden op woensdag en donderdag opgevangen op het kinderdagverblijf op de bovenverdieping van het kinderdagverblijf in de ruimte van De Zeerovers. Deze ruimte is ingericht voor 3+-ers en buitenschoolse opvang.
- De Piraten in de leeftijd van 6 tot 8 jaar en bestaat uit maximaal 20 kinderen.
  - De Piraten worden in het kleutergedeelte van de basisschool opgevangen. Dit lokaal grenst aan een grote uitdagende speelhal. Het lokaal is ingericht met spelmateriaal voor de buitenschoolse opvang. Naast het lokaal is een toiletruimte met douche.
- De Kapiteinen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar en bestaat uit maximaal 18 kinderen.
  - De Kapiteinen worden opgevangen in de aula van de school. Deze ruimte is ingericht met spelmateriaal voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

De onderverdeling van kinderen in een stamgroep wil niet zeggen dat het kind altijd in de eigen stamgroep moet blijven. Ook kinderen uit verschillende groepen kunnen elkaar ontmoeten, op initiatief van het kind zelf of vanuit de begeleiding door bijvoorbeeld af en toe activiteiten aan te bieden voor meerdere leeftijdsgroepen samen.

Plaatsing bij instroom wordt grotendeels bepaald door de leeftijd van het kind en de klas waarin hij of zij zit. Er zijn echter ook andere zaken die kunnen meespelen:

- De ontwikkelingsfase waarin een kind zich bevindt.
- Noodzaak tot wenperiode met bekende gezichten (broertjes, zusjes of vriendjes).
- Voorkomen van het tweemaal doorstromen in korte periode.
- Planningsredenen.

Doorstroming naar een nieuwe groep vindt in het algemeen aan het begin van het schooljaar plaats. Bij doorstroming vindt er altijd eerst een overgangperiode plaats. Het kind draait minimaal een keer mee met de nieuwe groep.

Plaatsing in meerdere stamgroepen

- Uw kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn op verschillende locaties. U wordt hierover geïnformeerd bij de offerte. Dit is bijvoorbeeld het geval als op bepaalde dagen (bijv. woensdag/vrijdag) niet alle BSO-locaties geopend zijn en uw kind structureel op een andere BSO-locatie wordt opgevangen. Iedere locatie heeft zijn eigen basisgroep(en).
- Uw kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn in verschillende basisgroepen, op *dezelfde* locatie. Dit is het geval bij een (structureel) lagere bezetting van groepen op een specifieke dag van de week of omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde basisgroep.
- Bij een incidenteel lagere bezetting van groepen - bijvoorbeeld in vakantieperiodes - of om pedagogische redenen kunnen andere basisgroepen worden gevormd, door het samenvoegen van groepjes kinderen.
- Indien voor een aangevraagde ruil dag geen plaats is op de vaste groep van uw kind.
- Indien voor een aangevraagde extra opvang dag geen plaats is op de vaste groep van uw kind.

De wet verplicht ons om u te informeren en schriftelijke toestemming te vragen voor het plaatsen van uw kind in een tweede stamgroep (basisgroep), ook als dat op dezelfde locatie is. Dat kan incidenteel of gedurende een bepaalde periode voorkomen.

Er zijn verschillende manieren om uw toestemming eenmalig of voor een langere periode te geven voor het plaatsen van uw kind op twee basisgroepen:

- Met het ondertekenen van de kinderopvang overeenkomst (voor nieuwe BSO kinderen).
- Via de 'Toestemmingsverklaring afwijken van opvang in basisgroep buitenschoolse opvang' (indien uw kind al gebruikt maakt van de BSO).
- Met het ondertekenen van de overeenkomst voor incidentele opvang.

Combinatiegroep

In een combinatiegroep is het mogelijk om kinderen uit zowel dagopvang als buitenschoolse opvang samen op te vangen. Verondersteld wordt dat er sprake is van een gelijkmatige verdeling van de verschillende leeftijden over de groep. Het benodigde aantal pedagogisch medewerkers op een groep kinderen in een combinatiegroep moet worden berekend met behulp van de rekentool op www.1ratio.nl. In het kader van de kwaliteit van kinderopvang is een combinatiegroep in de brede leeftijdscategorie van 0-13 jaar geen voorkeursoptie van kinderopvang de Schat. Maar in sommige situaties kan de kleinschaligheid een dergelijke groepssamenstelling noodzakelijk maken, waarbij bijvoorbeeld kinderen in de BSO-leeftijd voor een deel van de dag worden samengevoegd met kinderen in de dagopvang. Met een goede, naar leeftijd gedifferentieerde werkwijze kan er dan nog steeds sprake zijn van kwalitatief verantwoorde kinderopvang.

Samengevat is het doel van het samenvoegen van de dagopvang en buitenschoolse opvang:

- Uitbreiding van speelruimte en spelaanbod.
- Uitbreiding van onderlinge contacten tussen de kinderen.
- Profiteren van de talenten van de verschillende medewerkers.
- Vertrouwdheid met zowel het kinderdagverblijf als de buitenschoolse opvang.

Op woensdag wordt de buitenschoolse opvang aangeboden op het kinderdagverblijf. De kinderen vormen dan een combinatiegroep met De Speurneuzen en De Zeerovers in De Speurneuzengroep. We werken dan met een open deuren beleid en creëren op de bovenverdieping één grote groep. Dit zorgt ervoor dat er toch leeftijdsgerichte activiteiten en spelmateriaal aangeboden kan worden.

Komen en gaan

Tijdens reguliere schoolweken haalt een voor de kinderen bekende pedagogisch medewerker de kinderen op van school. Het vervoer naar BSO De Schat vindt lopend en met de auto plaats: 1 school is op loopafstand, bij de andere 2 scholen wordt gebruik gemaakt van de auto.

Wanneer ouders hun kind(eren) komen ophalen bij de BSO kan er verwarring ontstaan over wie op dat moment de leiding heeft: de ouder of de pedagogisch medewerker. Met ouders en kinderen wordt er afgesproken dat, zodra de ouders er weer zijn, zij de leiding over hun kind(eren) hebben. Kinderen en ouders melden zich altijd af bij de groepsleiding, voordat ze naar huis gaan.

Tijdens het ophaalmoment is er altijd even contact met ouders en een pedagogisch medewerker. Er is gelegenheid om de (mid)dag door te spreken met de ouders, bijzonderheden te melden, eventuele informatie vanuit school door te geven etc.

Bijzonderheden dienen gemeld te worden aan de mentor van het kind. BSO De Schat vindt het heel belangrijk dat er een goed en intensief contact is met ouders. Gestimuleerd wordt dat ouders naar de pedagogisch medewerkers komen als zij ergens mee zitten, iets willen bespreken of suggesties hebben.

Beroepskracht-kind ratio

De beroepskracht-kind ratio geeft aan hoeveel kinderen er per pedagogisch medewerker binnen de BSO aanwezig mogen zijn. Hiervoor zijn wettelijke kaders afgesproken in de CAO en de Wet Kinderopvang. Het is belangrijk dat er duidelijke regels zijn voor het maximale aantal kinderen dat 1 pedagogisch medewerker (gelijktijdig) mag opvangen. De beroepskracht-kind ratio is een veelbesproken onderwerp in de branche.

Per leeftijdscategorie gelden er andere eisen voor het aantal kinderen dat één beroepskracht mag opvangen. Op de BSO-groepen voor de oudere kinderen gaat dit per 2019 veranderen. Tot die tijd mag 1 pedagogisch medewerker 10 kinderen (gelijktijdig) opvangen.

30 minuten regeling

Gedurende reguliere schoolweken kan voor de buitenschoolse opvang ten hoogste een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kind ratio is vereist. In dit half uur moet minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Op de locatie is dan minimaal één pedagogisch medewerker en een andere volwassene aanwezig.

Beslaat de opvang van de kinderen de gehele dag, bijvoorbeeld tijdens vakanties, dan geldt de regel van de beroepskracht-kind ratio hetzelfde als bij de hele dagopvang.

Stamgroep BSO	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
De tijden waarop wij voldoen aan de BKR	15.15-18.30	15.30 – 18.30	12.15-18.30	15.30 – 18.30	15.15-18.30
De tijden waarop wij afwijken van de BKR		15.00 – 15.30		15.00 – 15.30	
Vakantieopvang	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
De tijden waarop wij voldoen aan de BKR.	08.30-13:15 14.00-18.30	08.30-13:15 14.00-18.30	08.30-13:15 14.00-18.30	08.30-13:15 14.00-18.30	08.30-13:15 14.00-18.30
De tijden waarop wij afwijken van de BKR.	07.30-08.30 13.15-14.00	07.30-08.30 13:15-14.00	07.30-08.30 13:15-14.00	07.30-08.30 13:15-14.00	07.30-08.30 13:15-14.00

Opvangtijden en brengen en halen

De VSO / buitenschoolse opvang is vijf dagen per week geopend van 07.30- 08.30 en van 15.00- 18.30 uur. Met rooster vrije dagen is de BSO heel de dag open. De ouders kunnen verlenging aanvragen vanaf 07.00 uur tot 07.30 uur en/of van 18.30 uur tot 19.00 uur. Wij werken met flexibele haal- en brengmomenten.

Voorschoolse-, tussen schoolse- en vakantie opvang

Wij bieden voorschoolse opvang aan op de locatie van het kinderdagverblijf in Waspik. Wanneer ouders hier gebruik van wensen te maken kunnen de kinderen met elkaar ontbijten. De Schat draagt zorg voor het ontbijt. Om 8.20uur worden de kinderen netjes in de

klas afgezet. Wanneer er bijzonderheden zijn wordt dit door de pedagogisch medewerker aan de juffrouw doorgegeven.

De Schat biedt ook tussen schoolse opvang aan. De kinderen worden om 12.00uur van school gehaald en lunchen op De Schat. De Schat draagt zorg voor de lunch. De kinderen worden opgevangen in De Zeerovers groep. Om 13.10uur brengt een pedagogisch medewerker de kinderen terug naar school.

Tijdens de schoolvakanties biedt buitenschoolse opvang De Schat vakantieopvang aan. De vakantieopvang wordt verzorgd op Basisschool De Veste. Wanneer het kind aantal laag is worden de kinderen opgevangen op de locatie aan de Wilhelminastraat. Tijdens de vakantie wordt er een activiteitenprogramma opgesteld. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan verschillende uitstapjes, speurtochten en knutselactiviteiten.

Plaatsingsbeleid

Ieder kind is welkom bij ons. Na inschrijving zorgen wij zo snel mogelijk voor plaatsing van het kind. Enkele weken voor de plaatsing vindt er een gesprek plaats met de ouders en hun kind. Tijdens dit gesprek ontvangen ouders informatie over de gang van zaken. Eventuele vragen worden beantwoord, wij leiden de ouders rond en we maken afspraken over de wenperiode.

Hoofdstuk 4: Voel je welkom bij De Schat

Intakegesprek

Als een kind nieuw op de buitenschoolse opvang komt vindt er een intakegesprek plaats. In overleg met de ouders worden er afspraken gemaakt over hoe de wenperiode eruit zal zien. Wij zorgen dat de ouders en kinderen zich op hun gemak gaan voelen bij ons. We werken vanuit eerlijkheid en openheid naar elkaar toe.

Ouders kunnen hun kind mondeling, telefonisch of schriftelijk aanmelden op de buitenschoolse opvang. De leidinggevende geeft een rondleiding op onze locatie en uitleg over de werkwijze van de buitenschoolse opvang. Hierna volgt een intakegesprek. Tijdens dit gesprek worden ouders in de gelegenheid gesteld om een eerste indruk te krijgen van de buitenschoolse opvang. Het kind wordt ingeschreven, belangrijke informatie over het kind wordt genoteerd en ouders worden geïnformeerd wanneer het kind geplaatst kan worden.

Enkele weken voordat het kind daadwerkelijk geplaatst zal worden, worden de ouders uitgenodigd voor een proef dag voor het kind. De pedagogisch medewerkers informeren de ouders uitgebreid over de werkwijze, de groepsindeling, de ouderbetrokkenheid en de begeleiding van het kind. Samen worden de plaatsingsformulieren, verklaringsformulieren, de ouderverklaring, een eventuele toestemming medicatieverstrekking en machtiging voor automatische incasso ingevuld en ondertekend.

Wenperiode

Als een kind bijna 4 jaar wordt en vanuit het kinderdagverblijf naar de buitenschoolse opvang gaat, bespreken wij met de ouders dat het kind een middag mee mag gaan kijken op de buitenschoolse opvang. Dit doen wij met als reden dat de overgang naar de BSO dan minder groot wordt.

Wij bespreken eerst met ouders hoe die middag werkt. Dat houdt in: Waar wij de kinderen opvangen vanuit school, hoe en wat wij gaan eten en drinken met de kinderen en wij geven voorbeelden van activiteiten die worden aangeboden aan de kinderen. De kinderen zijn er vrij in om de keuze te maken om wel of niet deel te nemen aan een activiteit.

Als er een nieuw kind komt kijken die helemaal nog niet bekend is bij De Schat laten wij eerst de ruimtes zien en stellen wij de pedagogisch medewerkers voor. We laten het kind ongeveer een uurtje mee spelen met de kinderen en pedagogisch medewerkers. De leidinggevende bespreekt dan met de ouders wat we doen op de buitenschoolse opvang en welke activiteiten wij aanbieden. De visie wordt dan ook duidelijk aangegeven. Dan kijkt de leidinggevende met de ouders in hoeverre en hoe vaak de kinderen mogen en kunnen komen proefdraaien. Kinderen die er nog moeite mee hebben adviseren wij om meerdere keren te komen wennen. Ouders mogen, indien nodig, altijd bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat, wanneer zij het zelf ook moeilijk vinden om hun kind 'los' te laten.

Begroeten

We vinden het belangrijk om iedereen bij binnenkomst te begroeten. We heten het kind welkom en begroeten het kind bij de naam. Door iets persoonlijks te zeggen over het kind laten we merken dat het kind welkom is. (Hallo Lars, heb je zin om bij ons een middag te komen spelen?)

Afscheid

Tijdens de haalmomenten begroeten we de ouder bij binnenkomst en geven ouder en kind de gelegenheid om elkaar te begroeten. We vertellen de ouder, indien mogelijk samen met het kind, hoe de (mid)dag is verlopen en of er nog belangrijke dingen zijn gebeurd. We geven de ouder de mogelijkheid om onderwerpen bespreekbaar te maken en nemen daar de tijd voor. We zeggen de ouder en het kind gedag, we benoemen daarbij de naam van het kind.

Verjaardag

Voor kinderen is een verjaardag, en al helemaal hun eigen verjaardag, een spannende gebeurtenis. Op De Schat wordt dit feestelijk gebeuren dan ook niet vergeten. Een verjaardag op De Schat wordt als volgt gevierd:

- Elk kind mag zijn of haar verjaardag op De Schat vieren. Dit dient van te voren door ouders doorgegeven te worden aan de pedagogisch medewerkers, zodat samen naar een geschikte datum gekeken kan worden.
- Er wordt bekeken of er niet te veel verjaardagen op een dag zijn (maximaal 2 verjaardagen per groep per dag vieren, zo blijft het kind zich ook speciaal voelen).
- Vanuit de Schat wordt alleen in de eigen groep getrakteerd. Ouders mogen zelf kiezen of zij willen dat er ook buiten de eigen stamgroep getrakteerd wordt.
- Het viermoment wordt met de eigen groep gedaan, bij kleine groepen kan de verjaardag samen met een andere groep gevierd worden.
- Tijdens het viermoment wordt er gezongen voor de jarige en mag de jarige op een stoel of tafel staan.
- Na felicitaties en een presentje voor de jarige vanuit De Schat wordt de traktatie uitgedeeld.

Hoofdstuk 5: Activiteiten (aanbod)

Eet- en drinkmoment

Als de kinderen bij BSO de Schat komen, wordt er eerst gezamenlijk iets gegeten en gedronken. De groep wacht in principe tot alle groepsleden aanwezig zijn, dus ook de kinderen die iets later van school komen (bijv. door de taak van klassendienst) of kinderen die van een andere school komen.

De kinderen die bij de BSO wachten tot de groep compleet is gaan eerst buiten spelen en bij slecht weer binnen. Wanneer alle kinderen aanwezig zijn vindt het eet- en drinkmoment plaats.

Kinderen kunnen tijdens het tafelmoment vertellen over wat hen bezighoudt en wat ze hebben meegemaakt. De behoefte om dit te doen kan per kind verschillen. We proberen ieder kind de gelegenheid te geven iets te mogen vertellen. Daarna wordt er opgeruimd en wordt er een activiteit aangeboden. In de meeste gevallen gaat dit om een activiteit dat aansluit bij het maandthema, waarbij de kinderen de eigen keuze hebben of zij hier wel of niet aan willen deelnemen.

BSO de Schat kent een vast aantal momenten voor eten en/of drinken:

- Aankomst bij de BSO na schooltijd.
- Tijdens lange opvangdagen zowel 's morgens als 's middags een tussendoormoment en eenmaal uitgebreid een broodmaaltijd.
- Tussen 16.30-17.00uur eten kinderen, die avondeten van thuis hebben meegebracht, gezamenlijk aan tafel. Het avondeten wordt tot die tijd in de koelkast bewaard.

BSO de Schat staat voor gezonde en verantwoorde voeding. Tijdens de broodmaaltijd is er de keuze uit een boterham met hartig beleg en met zoet beleg. Het beleg wordt afgewisseld. Tijdens het fruit/snack moment is er in de meeste gevallen fruit, een cracker, een rijstwafel of een koekje. De kinderen drinken thee, roos vicee, melk of water. Tijdens een verjaardag of een ander feestelijk moment is het toegestaan om te trakteren op wat lekkers. Tijdens de reguliere dagen wordt er geen snoep genuttigd op de BSO.

Om het eet- en drinkmoment goed te laten verlopen, hanteert de Schat een aantal basisregels:

Zorg en aandacht

- Er wordt gegeten aan tafel en we eten allemaal tegelijk.
- Iedereen kan naast elkaar zitten (m.u.v. kinderen met een allergie).
- We schrokken niet.
- We proberen te eten wat we op ons bord hebben genomen.
- We leren kinderen met zorg de tafel dekken, en laten ze hierbij helpen. Ook helpen de kinderen met afruimen en de afwas.

Plezier en gezelligheid

- Kinderen worden gestimuleerd, maar niet gedwongen om bepaalde dingen of hoeveelheden te eten.
- Eten moet geen strijd worden. Kinderen moeten wel leren de juiste hoeveelheden te nemen en ook de minder lekkere delen van het eten te nuttigen.
- Kinderen krijgen keuzemogelijkheid in het beleg dat ze op hun boterham willen. Het maximaal aantal boterhammen is 3 (voldoende energie om te spelen, maar voldoende ruimte om thuis nog te eten).
- Eten hoort een rustmoment zijn, dit betekent dat er voldoende tijd moet zijn, dit voorkomt stress bij het eten.

Hygiëne en kwaliteit

- Kinderen en pedagogisch medewerkers wassen hun handen voor en na het eten.
- De Schat geeft kwalitatief goede voeding: bruin brood, vers fruit en beperkt suikers en vet.
- BSO de Schat houdt rekening met individuele diëten en principes.

Deelname aan activiteiten

Op de BSO wordt gewerkt met thema's. Iedere maand staat een thema centraal. Vanuit het betreffende thema worden activiteiten aangeboden aan de kinderen, zoals een spel of knutselactiviteit. De kinderen zijn vrij in de keuze om wel of niet aan deze activiteiten deel te nemen. Zij mogen in die tijd ook vrij spelen.

Speelruimte binnen

De speelruimte is aangepast aan de leeftijden van de kinderen. In de speelruimte bevinden zich allerlei spelmaterialen waar kinderen mee aan de slag kunnen. Niet alle materialen staan direct ter beschikking voor de kinderen. Er wordt bewust gewerkt met een open en dicht deurenbeleid bij kasten. Uit de open kasten kunnen kinderen zelf altijd materialen kiezen. De dichte kasten kunnen gebruikt worden na overleg met de pedagogisch medewerkers. Op deze manier kiezen kinderen bewuster. Veelal kunnen ze hierdoor langere tijd geconcentreerd spelen met het materiaal. Een grote berg speelgoed maakt kiezen en geconcentreerd spelen lastiger voor de meeste kinderen. Spelmateriaal wordt om de zoveel tijd omgewisseld. Kinderen blijven op deze manier geprikkeld om in de speelruimte te spelen. Daarnaast mogen we gebruik maken van het gymlokaal in het kleutergedeelte van de basisschool. Dit gebeurt alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Speelruimte buiten

BSO De Schat heeft een gezamenlijke buitenspeelplaats samen met de kinderopvang. Op het speelterrein bevinden zich een aantal speeltoestellen. Het belangrijkste van het speelterrein is dat kinderen zich kunnen bewegen, zonlicht en frisse lucht krijgen. Buitenspelen is voor elk kind lekker en gezond. Kinderen gaan bij de BSO minimaal één keer per dag naar buiten. Dit wordt zoveel mogelijk gestimuleerd, alleen als het weer het echt niet toelaat blijft men binnen.

De Ontdekkers, Piraten en Kapiteinen maken gebruik van de gezamenlijke buitenspeelruimte van de basisschool. Dit gebeurt alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

De kinderen leren zorg te dragen voor de leefruimtes op de BSO. Het samen opruimen, het samen gezellig maken van de ruimte, het zelf schoonmaken van wat je vies hebt gemaakt; al deze dingen dragen bij aan het verantwoordelijkheidsgevoel voor de leefruimte, betrokkenheid en sociaal gedrag.

Uitstapjes

Af en toe maken we een uitstapje. Enkele voorbeelden hiervan zijn een bezoek aan de kinderboerderij of de speeltuin. Ouders geven voor het maken van uitstapjes schriftelijk toestemming.

Vooraf worden ouders mondeling, via de mail of middels de nieuwsbrief op de hoogte gebracht van een uitstapje. Tijdens deze uitstapjes zorgen we voor voldoende pedagogisch medewerkers en indien nodig schakelen we hulp van ouders in.

In ons protocol 'Uitstapjes' staat concreet beschreven hoe de organisatie plaatsvindt voorafgaand en tijdens het uitstapje.

Hoofdstuk 6: Belonen, begrenzen, waarderen en corrigeren

Groepsregels

De volgende regels worden als gouden groepsregels gehanteerd:

- Naar elkaar luisteren: dit betekent elkaar laten uitpraten en met aandacht naar elkaar luisteren.
- Elkaar niet buitensluiten: iedereen is gelijkwaardig.
- Je kunt naast iedereen zitten tijdens een tafelmoment: dit betekent dat je niet altijd naast je vriendje of vriendinnetje zit.
- Je kunt met iedereen samenspelen: kiezen mag natuurlijk tijdens eigen spelmomenten, maar bij een gezamenlijke activiteit moet je met iedereen kunnen spelen. Hetzelfde geldt voor het naast elkaar lopen.
- Met respect de ander benaderen: iedereen in zijn waarde laten. Het is voor ons vanzelfsprekend om waarden en normen uit verschillende culturen te accepteren en te respecteren. Met verschillen in opvoeding, levensovertuiging, taal, voeding en kleding wordt rekening gehouden.
- Iedereen houdt zich aan de afspraken: iedereen houdt zich aan de gemaakte groepsregels en de gemaakte afspraken rondom speelgoed, etc. De groep mag elkaar aanspreken op gedrag en regels die afgesproken zijn.
- Altijd vragen / zeggen (oudere kinderen) waar je heen gaat / nooit zomaar weglopen: moet een kind naar de wc of wil het ergens anders spelen? Een kind geeft aan bij de pedagogisch medewerkers als hij of zij naar de wc moet. Op die manier weten zij waar het kind is, kunnen zij vragen of het kind hulp nodig heeft en het belangrijkste is dat het kind op deze manier weer even wordt gezien.
- Heb je ruzie? Dan maak je het weer goed: Kinderen leren bij BSO De Schat oprecht hun excuses aan te bieden. Pedagogisch medewerkers bemiddelen, indien nodig, hierbij.

Belonen en corrigeren

Het kind staat centraal bij buitenschoolse opvang De Schat. Met respect voor het kind wordt uitgegaan van geborgenheid, veiligheid en uitdaging. Om hiertussen een goed evenwicht te vinden hanteert de pedagogisch medewerker regels. Door het kind op een positieve manier te leren omgaan met deze regels, ervaart het kind deze regels als een natuurlijk deel van de opvang.

Binnen BSO De Schat gaat men uit van een positieve benadering van het kind. Door middel van het geven van complimenten wordt dit gerealiseerd. Hiermee levert de pedagogisch medewerker een bijdrage aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, waardoor het kind meer zelfvertrouwen krijgt. Door het geven van complimentjes wordt het kind gestimuleerd om gewenst gedrag te laten zien. Als gevolg hiervan zal het kind ook vaker gewenst gedrag laten zien en zal het ongewenste gedrag afnemen. De pedagogisch medewerker is zich er van bewust dat straf een beperkend effect heeft op het gedrag van het kind. Zeker als het vaker wordt toegepast. Juist teveel straf verhindert de vorming van een eigen geweten bij het kind.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen en pedagogisch medewerkers op een prettige en duidelijke manier met elkaar omgaan. Daarbij is het van belang dat zij van elkaar weten wat er verwacht wordt. Belonen en/of corrigeren kan daarbij een hulpmiddel zijn. Gedurende de (mid)dag proberen wij zoveel mogelijk de kinderen aan te moedigen en positief gedrag te belonen. Dat kan bijvoorbeeld omdat ze o.a. lief samen aan het spelen zijn, omdat ze iets goed hebben opgeruimd of omdat ze hun bord leeg hebben gegeten. We benoemen wat het kind goed doet en waarom dit goed is. Belonen kan uit verschillende vormen bestaan zoals o.a. een compliment, een duim in de lucht of een glimlach.

Pedagogisch medewerkers corrigeren verbaal het gedrag van kinderen wanneer zij zich niet aan de gestelde regels houden of wanneer de veiligheid van andere kinderen in het gedrang komt. Een belangrijke visie hierbij is dat het gedrag van het kind wordt afgekeurd, en niet het kind zelf. Het kan voorkomen dat het waarschuwen van een kind niet het gewenste effect heeft. Soms is een kind niet gevoelig voor opmerking(en) of afspraken die gemaakt zijn met pedagogisch medewerkers. Vaak blijft het kind het ongewenste gedrag dan herhalen. Om dit kind rust te geven, wordt hij of zij even bij andere kinderen vandaan gehouden en alleen op de nadenkstoel gezet voor ongeveer 3 minuten. Deze stoel staat afgezonderd in de groep.

Richtlijnen m.b.t. corrigeren

Wij hanteren een aantal vaste richtlijnen met betrekking tot het corrigeren van gedrag van kinderen. We waarschuwen kinderen door het ongewenste gedrag zoveel mogelijk om te buigen naar positief gedrag: "Je mag niet op de stoel klimmen. Stoelen zijn om op te zitten. Buiten mag je wel klimmen". Op deze manier vertellen we het kind welk gedrag we wenselijk vinden in de desbetreffende situatie.

Kinderen worden niet met stemverheffing gewaarschuwd, maar op een duidelijke en rustige toon. We benaderen het kind altijd van dichtbij en op kind hoogte. Hierbij maken we oogcontact. We corrigeren gelijk na het negatieve gedrag van het kind. De pedagogisch medewerker die het kind corrigeert, is ook degene die de situatie vervolgens oplost met het kind.

Omdat wij vinden dat je niet op elk negatief gedrag kunt reageren, komt het ook voor dat we wel eens bewust kiezen voor het negeren van dit gedrag.

Toezicht

De pedagogisch medewerkers zijn als eerste verantwoordelijk voor het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen. Hun belangrijkste taak is voortdurend naar de kinderen te kijken en te luisteren, daarin de vraag te ontdekken die het kind stelt en dat binnen de grenzen van de veiligheid te bieden. Dit stelt hoge eisen aan sensitiviteit, concentratie en creativiteit.

Toezicht is een belangrijk begrip binnen BSO de Schat. Bij BSO De Schat is er altijd sprake van toezicht. We vinden kinderen in de basisschoolleeftijd niet in staat om in alle situaties duidelijk te weten wat goed is om te doen of hoe te reageren in noodsituaties. Op deze manier kunnen begeleiders goed zien of er iets is met een kind, waar het kind is en wat het kind doet. Ook is toezicht van belang om een goede overdracht te kunnen doen naar ouders. Om kinderen een gevoel van privacy te geven mogen ze wel alleen in een ruimte zijn, maar dan wel als er via een andere ruimte op hen gelet kan worden.

Bijkomend voordeel van het feit dat kinderen steeds in overleg moeten gaan met de pedagogisch medewerkers over waar ze heen willen en wat ze willen gaan doen is dat geen enkel kind anoniem is gedurende een (mid)dag. Dit soort praktische momenten nodigt uit tot een praatje, biedt de gelegenheid om te zien hoe het met het kind is, biedt aanknopingspunten tot het doen van nieuwe activiteiten etc. Zo krijgt elk kind de ruimte om zich te laten zien.

Gezien worden

Ieder kind verdient het om gezien te worden. Sommige kinderen vragen van nature meer aandacht voor zichzelf, anderen hebben de neiging om zich kleiner of zelfs onzichtbaar te maken. BSO de Schat hanteert het principe dat ieder kind gezien moet worden, letterlijk en figuurlijk. Dit betekent dat er elke dag meerdere malen echt contact is met het kind, dit gebeurt soms op initiatief van het kind en soms neemt de pedagogisch medewerker het initiatief.

Een klein contact moment kan altijd leiden tot een groter contactmoment. Het kind is in ieder geval nooit anoniem of onzichtbaar.

Grenzen aangeven

Vooraf jonge kinderen hebben een enorme drang om de wereld om zich heen te ontdekken. Zonder deze drang zou een kind zich niet goed ontwikkelen. De drang de wereld te ontdekken stimuleert het kind te praten en sociale contacten aan te gaan, nieuwe activiteiten op te pakken en uit te proberen.

Deze behoefte om de wereld te ontdekken vraagt van pedagogisch medewerkers behalve aanmoediging ook begeleiding en begrenzing. De visie vanuit BSO de Schat is dat een kind regels nodig heeft, ten behoeve van de veiligheid van het kind. Begeleiding en begrenzing brengen het kind ook de basisregels bij van de sociale omgang. Door te begeleiden en te begrenzen leert het kind tevens normen en waarden: zo leert het kind ook rekening houden met de gevoelens en wensen van een ander.

Regels bieden een kind houvast en duidelijkheid en hierdoor ook veiligheid. Het kind weet zo wat er van hem of haar wordt verwacht. Omgekeerd weet het kind ook wat het van de pedagogisch medewerkers kan verwachten. Deze duidelijkheid en veiligheid helpen het kind om zelfvertrouwen op te bouwen.

Het is erg belangrijk dat iedereen zich aan de regels houdt. De uiteindelijke verantwoordelijkheid met betrekking tot grenzen bewaken ligt in de handen van de pedagogisch medewerkers. Zij moeten aangeven waar de grenzen liggen en de kinderen aanspreken indien zij over de grenzen heen gaan. De groep zelf heeft echter ook een verantwoordelijkheid naar elkaar toe. Kinderen worden zo vroeg mogelijk geleerd zelf in gesprek met anderen te gaan, elkaar te helpen bij het behouden van een goed groepsklimaat.

Grenzen stellen betekent natuurlijk niet alleen dingen verbieden, maar ook aangeven wat wel mag. Goed en gewenst gedrag moet juist gestimuleerd worden.

Kinderen zullen grenzen gaan aftasten. Dit is normaal gedrag. Pedagogisch medewerkers zijn hierin consequent en vastberaden. Grenzen worden duidelijk, vriendelijk en beslist aangegeven. Ook lichaamstaal is hierin belangrijk; een boodschap moet duidelijk overkomen. Lichaamstaal moet in overeenstemming zijn met wat uitgesproken wordt.

Hoofdstuk 7: Veiligheid en Gezondheid

Beleid V&G

In het kader van de Wet IKK die met ingang van 1 januari 2018 in is gegaan heeft De Schat een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid opgesteld. Dit beleid beschrijft hoe de veiligheid en gezondheid van de kinderen gewaarborgd wordt. Hierin worden o.a. de volgende zaken beschreven:

- Grote risico's worden onderkent en daarvoor worden adequate maatregelen getroffen. Daarnaast wordt beschreven hoe kinderen geleerd wordt om om te gaan met kleine risico's.
- Het 'Vierogenprincipe'. De wijze waarop gezorgd wordt dat kinderen altijd in het gezichtsveld of binnen gehoorafstand zijn van een tweede volwassene op de locatie. Dit om de kans op elke vorm van kindermishandeling te voorkomen.
- Op de locatie is altijd iemand aanwezig met kinder-EHBO.

Een ziek kind

Indien een kind ziek wordt op De Schat, zal de groepsleiding in principe contact opnemen met de ouders om samen te overleggen wat er dient te gebeuren. Als de ziekte niet te ernstig is kunnen kinderen op de BSO blijven. Belangrijk hierbij is dat ouders wel altijd bereikbaar zijn.

Voor ziekte hanteren wij geen vaste regels, wel zijn er een aantal richtlijnen die we hanteren:

- Als een kind thuis al ziek is en hoge koorts heeft is het verstandig om thuis te blijven.
- Als een kind koorts krijgt boven de 38 graden nemen we contact op met de ouders om te overleggen.
- Als het kind zich ziek voelt en/of het moet overgeven nemen we contact op met ouders om te overleggen.
- Het toedienen van medicatie gebeurt alleen na overleg met ouders en schriftelijke toestemming. De Schat geeft zelf in principe geen pijnstillers aan kinderen.
- In geval van een besmettelijke ziekte, krentenbaard o.i.d. adviseren wij om thuis te blijven.
- Heeft een kind luizen? Dan vragen wij ouders dit te melden bij de pedagogisch medewerkers. Ieder kind zal een informatiebrief mee naar huis krijgen, waarin staat dat er hoofdluis is geconstateerd en dat hierbij van ouders wordt verwacht de nodige maatregelen te nemen die in de informatiebrief staan benoemd.

Plagen / Pesten

Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn, maar ook pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Door elkaar te plagen leren kinderen om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden.

Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen, veelal op een bedreigende manier. De pestkop misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt geslagen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pestkop, dit zijn de meelopers. Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind nooit op een verjaardagsfeestje wordt uitgenodigd.

Pesten is geen eenvoudig probleem. Toch wil BSO de Schat pesten bestrijden en dit is ook mogelijk, zolang het serieus wordt genomen. Dat betekent dat kinderen moeten weten dat ze om hulp kunnen aankloppen bij de begeleiding om hen heen. Voor de begeleiding betekent het, dat ze aandacht moeten hebben voor de signalen van de kinderen. Ze moeten luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben en daar over praten. Vijandig gedrag, zoals slaan,

pesten en plagen wordt dus besproken. Er wordt ingegrepen als een kind door een ander wordt geplaagd door met de plager te praten, of bij herhaling van ongewenst gedrag hem of haar een paar minuten apart te zetten in de groep. Afhankelijk van de ruimte wordt er gekeken waar plaats is om het kind even apart te zetten. Daarna wordt het gedrag kort nabesproken en wordt de situatie daarmee afgesloten. Er moet steeds ruimte zijn om opnieuw te beginnen.

Pedagogisch medewerkers laten kinderen zien dat andere kinderen door plagen verdrietig kunnen worden en reiken hen voorbeelden aan hoe zij dit weer kunnen goedmaken. Hierdoor leren kinderen ook rekening houden met anderen. Anderzijds wordt geprobeerd de kinderen die geplaagd worden te leren weerbaarder te worden. Dit wordt gedaan door hen eerst te laten proberen een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan helpen de pedagogisch medewerkers hen om d.m.v. een gesprek voorbeelden aan te reiken hoe zij zichzelf weerbaarder kunnen maken.

Wanneer er zich ernstige pestsituaties voordoen wordt contact gezocht met partnerinstellingen waar de kinderen komen, zoals bijv. de school, om belangrijke zaken goed op elkaar af te stemmen. Ouders dienen hier schriftelijk toestemming voor te geven.

Omgaan met grensoverschrijdend gedrag

Ieder kind is welkom bij BSO de Schat, als uniek persoon met sterke en minder sterke kanten. Onze pedagogisch medewerkers zijn in staat om om te gaan met deze eigenheid van individuele kinderen. Een kind moet echter wel passen binnen de structuur en de sfeer binnen de groep.

Dit betekent dat een kind zich moet kunnen houden aan regels en afspraken die met elkaar gemaakt worden inzake veiligheid, respect naar de omgeving en sociale omgang. Er is een open klimaat waarbij iemand natuurlijk fouten moet kunnen maken. Wel is het daarbij van belang dat een kind aanspreekbaar is op zijn of haar gedrag en dat het de mogelijkheid moet bezitten om te leren van zijn of haar fouten. Mocht dat niet mogelijk zijn dan is het de vraag of BSO De Schat de best passende plek is voor dit specifieke kind. Om de veilige en vertrouwde sfeer met elkaar in stand te houden, moet het duidelijk zijn voor iedereen dat herhaaldelijk grensoverschrijdend gedrag niet getolereerd kan worden.

Zoals hierboven beschreven is het van groot belang dat een kind aanspreekbaar is op zijn of haar gedrag en in staat is te leren van zijn of haar fouten. Mocht dat niet mogelijk zijn dan zal daar met alle betrokkenen over gesproken worden (ouders, kind en begeleiding) en waar nodig en mogelijk aanvullende maatregelen worden genomen. Uitgangspunt hierbij is het protocol 'Grensoverschrijdend gedrag'. Mocht dit niet leiden tot gewenste ontwikkelingen dan kan de plaatsingsovereenkomst ontbonden worden.

Gedurende het gehele proces wordt intensief gecommuniceerd met ouders, er worden gesprekken met alle betrokkenen gevoerd, maar afspraken worden ook in het kind dossier vastgelegd. Indien communicatie met ouders niet of nauwelijks mogelijk is kan dit ook een reden zijn om de plaatsingsovereenkomst te ontbinden. De leiding gevende en pedagogisch medewerker overleggen met elkaar of zij alleen of samen het gesprek met ouders aangaan. De leidinggevende wordt ten allen tijde ingelicht over de voortgang en nieuwe afspraken. Verslaglegging van de gesprekken en gemaakte afspraken worden z.s.m. op papier gezet en bewaard in het kind dossier.

Risico inventarisatie

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien zij geen gevaar. Hoe ouder kinderen worden, hoe beter ze leren wat wel en niet mag en wat wel en niet gevaarlijk is. Pedagogisch medewerkers kunnen veilig gedrag oefenen met kinderen. Veel herhalen is daarvoor nodig.

Een veilige omgeving is van groot belang. Hierbij moet een balans worden gevonden tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Die balans moet een goede mix worden tussen het

bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging en voldoende leermomenten. Niet alle veiligheidsrisico's kunnen worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden beperkt en de kans op ernstig letsel voorkomen worden.

BSO De Schat waarborgt de veiligheid en gezondheid op een verantwoorde en verplicht gestelde manier. Jaarlijks vinden risico-inventarisaties plaats onder verantwoordelijkheid van de directie. Voor beide aspecten, zowel veiligheid als gezondheid, worden protocollen gehanteerd. Hierin staan onze werkwijzen uitgebreid beschreven.

Jaarlijks vindt er een GGD-controle plaats waarin deze zaken een belangrijke plaats innemen.

Meldcode Kindermishandeling

Kindermishandeling is 'elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel'.

Kindermishandeling is een ernstig maatschappelijk probleem dat voortdurende aandacht vraagt. In de eerste plaats vanwege de ernst van de gevolgen voor kinderen. Kindermishandeling verstoort een gezonde ontwikkeling en leidt vaak tot blijvende schade. Daarnaast vormt de omvang van het probleem reden voor continue aandacht.

Als kinderen mishandelt, verwaarloosd en/of misbruikt worden, kunnen ze signalen uitzenden. BSO De Schat is een plaats waar (een vermoeden van) kindermishandeling gesignaleerd kan worden. De BSO draagt een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. Om de signalen goed vast te stellen wordt er door directie, leidinggevende en pedagogisch medewerkers met een stappenplan gewerkt. Als de signalen zijn vastgesteld, worden deze doorgegeven aan de instanties die hulp kunnen bieden aan het gezin.

Meer informatie over hoe te handelen bij kindermishandeling is te vinden in aparte documentatie op de BSO in het "*protocol Kindermishandeling*".

Hoofdstuk 8: Het team; Het gezicht en het hart van De Schat

De pedagogisch medewerker

Onze pedagogisch medewerkers beschikken over minimaal een SPW niveau 3 diploma. Voordat zij in dienst treden bij De Schat leggen zij een Verklaring Omtrent Gedrag af en zij worden ingeschreven in het personenregister.

De pedagogisch medewerkers hebben een open en positieve houding naar de kinderen en zorgen mede voor een vertrouwde en stimulerende omgeving.

Belangrijk in de benadering van de pedagogisch medewerker is dat zij kunnen variëren in hun gedrag en zowel stimulerend, begeleidend, corrigerend, sturend als ook afwachtend kunnen zijn. Daar waar mogelijk zullen zij zoveel mogelijk mee doen met de diverse activiteiten.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk met een vast team aan pedagogisch medewerkers te maken hebben. De inzet van de medewerkers is gebaseerd op weekroosters. Bij kortdurende vervanging zoeken wij in eerste instantie een oplossing binnen ons vaste team.

De pedagogisch medewerker is individueel en als team verantwoordelijk voor een optimale samenwerking ten gunste van het professioneel pedagogisch handelen naar de kinderen. Er is ruimte om elkaar aan te vullen en te inspireren. Concrete werkafspraken, dit pedagogisch beleidsplan, plannings en methodisch werken ondersteunen een goede samenwerking waar ruimte is voor creatieve inbreng. De pedagogisch medewerkers worden door de leiding gevende ondersteund tijdens de uitvoering in de praktijk en tijdens teamvergaderingen. Hierbij worden o.a. de procedures en protocollen besproken.

Coaching van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers worden door de leidinggevende gecoacht. Met ingang van 2019 zal de leidinggevende dit in samenwerking met een pedagogisch coach / beleidsmedewerker gaan doen, aangezien dit een nieuwe eis wordt voor kinderopvangorganisaties.

Door middel van functioneringsgesprekken (die indien nodig meerdere malen per jaar kunnen plaatsvinden) kan de pedagogisch medewerker aangeven waar hij of zij tegenaan loopt met betrekking tot bijvoorbeeld het observeren van kinderen en de omgang met collega's en ouders. Daarnaast is het voor pedagogisch medewerkers altijd mogelijk om op eigen initiatief een afspraak te maken met de leidinggevende en / of pedagogisch coach om zaken bespreekbaar te maken waar hulp of ondersteuning bij nodig is.

Mentorschap

Om het kind centraal te stellen wordt aan ieder kind een mentor toegewezen. Dit wordt via het Ouderportaal aan ouders kenbaar gemaakt. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de basisgroep van het kind. Wanneer de mentor afwezig is neemt een directe collega of de leidinggevende de taken van de mentor waar.

Verplichte taken van de mentor:

- Indien wenselijk bespreken van de ontwikkeling en het welbevinden met de ouders.
- Aanspreekpunt zijn voor ouder van het kind i.v.m. ontwikkeling en welbevinden. Ouders kunnen een gesprek aanvragen met de mentor. Als een mentor zich zorgen maakt over de ontwikkeling of het welbevinden van een kind, maakt deze een afspraak met ouders. Het doel van dit gesprek is dat de mentor haar zorgen kenbaar maakt aan de ouders. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat wordt opgenomen in het dossier van het kind.
- Aanspreekpunt zijn voor het kind. De mentor is er verantwoordelijk voor dat er regelmatig een gesprekje plaatsvindt met het kind waarvan zij mentor is. Dit kan een

informeel gesprek zijn. Het gaat erom dat de mentor zich verantwoordelijk voelt voor het welbevinden van het kind en zich actief opstelt naar het kind toe.

- Streven naar een wekelijks contactmoment met de ouders.
- Eén keer per jaar nodigen we ouder(s) uit voor een 10 minutengesprek over het welbevinden van hun kind op de BSO.

Andere taken van de mentor:

- Volgen van de ontwikkeling van het kind.
- Indien nodig het in gang zetten van de zorgstructuur.

Stagiaires

Wij bieden aan stagiaires de mogelijkheid om stage te lopen bij de BSO.

De stagiaire staat boventallig en draait samen met een pedagogisch medewerker de groep.

Taken van een eerste- en tweedejaars stagiaire:

- Zorgdragen voor het opstarten met collega's. Spullen voor het eten en drinken klaarzetten.
- Het begeleiden van kinderen bij de dagelijkse voorkomende bezigheden (spelactiviteit o.i.d.).
- Het aanbieden van verantwoorde, creatieve en eigen keuze activiteiten.
- Het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden.
- Ook is de stagiaire verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid (hygiëne) binnen het KDV en BSO.

Taken van een tweede- en derdejaars stagiaire:

- Zorg dragen voor het opstarten met collega's. Spullen voor het eten en drinken klaarzetten.
- Het aanbieden van verantwoorde, creatieve en eigen keuze activiteiten.
- Het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden.
- Het begeleiden van kinderen, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- Het scheppen van een situatie binnen de groep waarin kinderen zich veilig voelen.
- De verdere ontwikkeling van kinderen stimuleren d.m.v. het werken volgens de werkwijze uit het pedagogisch beleidsplan.
- Ouders informeren over de gang van zaken binnen de groep onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.
- Met collega's de dagindeling en de verdeling van de werkzaamheden afstemmen en zorg dragen voor een goede samenwerking en een goede overdracht.
- Deelnemen aan teamvergaderingen.
- Mede verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid en gezondheid binnen het KDV en BSO.

Op de werkplek wordt de stagiaire begeleid door een vaste medewerker die bij voorkeur 3 dagen op de groep staat. Deze werkbegeleider heeft bij voorkeur meerdere jaren werkervaring, is voldoende kundig in het begeleiden van stagiaires en is goed op de hoogte van het werkveld en opleidingstraject. De begeleiding richt zich op directe aanwijzingen en evaluatie van de beroepshouding en uitvoerende werkzaamheden van de stagiaire. De werkbegeleider dient zoveel mogelijk met de stagiaire samen te werken. De werkbegeleider is verantwoordelijk voor de begeleiding op de werkvloer als medewerker/ collega. De werkbegeleider wordt begeleid door de directie.

De werkbegeleider houdt zich bezig met de volgende taken:

- Werkt samen met de stagiaire op een groep.
- Begeleidt de stagiaire tijdens zijn/haar stage.

- Instrueert en begeleidt de leerling bij de vorming van een visie op/over opvoeding en ontwikkeling.
- Weet met welke opdrachten de leerling bezig is.
- Voert met regelmaat een voortgangsgesprek.
- Weet wat er van een leerling verwacht wordt, als deze een opdracht uitvoert, zodat er gericht geobserveerd en beoordeeld kan worden.
- Observeert het handelen van de stagiaire en geeft opbouwende feedback.
- Schrijft gedurende de stage relevante, correcte zaken op met feedback
- Bewerkstelligt een zo optimaal mogelijke koppeling tussen theorie en praktijk.
- Evalueert de stand van zaken tussentijds met de leidinggevende.

Continu screening van alle medewerkers

Vanaf 1 maart 2018 zijn alle medewerkers van De Schat ingeschreven in het personenregister. Zonder inschrijving in het personenregister mag je namelijk niet in de kinderopvang werken.

Met het personenregister worden de medewerkers continu gescreend op strafbare feiten die belemmerend of bezwaarlijk zijn bij het werken met kinderen. Dienst Uitvoering Onderwijs is de uitvoerder hiervan.

Hoofdstuk 9: Contact met ouders

Ouderbeleid

BSO De Schat vindt het van groot belang om intensief contact te hebben met ouders. Het voornaamste doel van samenwerking en communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers is wederzijds begrip voor en vertrouwen in elkaar. In zo'n sfeer voelt een kind zich geborgen. Ouders die erop vertrouwen dat hun kind in goede handen is, stralen dat vertrouwen uit naar hun kind(eren). Als kinderen voelen dat hun ouders waardering hebben voor wat er op de BSO gebeurt, gaan zij er ook weer met een positief gevoel naartoe.

Het eerste contactmoment vindt plaats tijdens de intake. Pedagogisch medewerkers willen de kinderen graag al kennen voordat ze op de BSO komen. Ouders kunnen tijdens de intake een uitgebreid beeld geven van hun kind(eren), hierbij is het van belang om te weten of een kind een allergie heeft, of het aangepaste voeding nodig heeft, hoe zelfstandig het kind is en of er eventuele verdere bijzonderheden zijn.

De Schat hecht veel waarde aan het contact met ouders. Dit gaat niet alleen om de dagelijkse overdracht tijdens het haalmoment, waarin gesproken wordt over wat het kind heeft gedaan en hoe het is gegaan, maar ook om de algehele ontwikkeling van een kind. Zo wordt er met ouders overlegd of een kind extra gestimuleerd moet worden of juist moet worden afgeremd in bepaalde zaken. Ook wordt er besproken welke afspraken en regels er zijn gemaakt met een kind en waarom dat is gebeurd. Het is belangrijk om in goed contact te blijven met ouders en het kind zelf, om te zorgen dat het kind het goed heeft en goed houdt bij de Schat.

Communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders

Wij vinden het belangrijk dat de communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders goed verloopt, op basis van wederzijds respect en vertrouwen. Van beide kanten zijn er verwachtingen naar elkaar over de manier waarop er gecommuniceerd wordt.

Mondelinge informatie-uitwisseling

Contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van groot belang voor de kwaliteit van buitenschoolse opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf op de buitenschoolse opvang beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen de ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt. Tijdens het brengen (bijv. in vakantieperiodes) en halen hebben pedagogisch medewerkers individueel contact met de ouders. Pedagogisch medewerkers vertellen wat er op de BSO is gedaan en gebeurd en of er nog bijzonderheden zijn voorgevallen. Andersom is het voor pedagogisch medewerkers belangrijk om te horen of er specifieke zaken spelen in de thuissituatie. Dit kan zijn in praktische zin, bijvoorbeeld wanneer een kind slecht heeft geslapen of op emotioneel gebied (bijvoorbeeld de komst van een baby, een verhuizing of andere veranderingen in de thuissituatie). Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers nog beter inspelen op de behoeften van het kind.

De Schatkaart

Ouders krijgen vanuit het kinderdagverblijf maandelijks een nieuwsbrief waarin aankondigingen staan beschreven die voor hen belangrijk zijn. In deze maandbrieven staat ook het kopje 'BSO' genoemd met informatie over bijvoorbeeld het maandthema.

De oudercommissie

De schat heeft een oudercommissie. Er wordt vier maal per jaar vergaderd door de oudercommissie met de leidinggevende van De Schat. In de vergaderingen kunnen allerlei onderwerpen op de agenda staan zoals beleidsveranderingen, organisatorische veranderingen, pedagogische zaken, prijsveranderingen en activiteiten.

Protocollen

Wij werken met diverse protocollen. In dit pedagogisch beleidsplan is in sommige hoofdstukken verwezen naar protocollen. Het doel van een protocol is enerzijds te komen tot een eenduidige werkwijze binnen De Schat. Anderzijds is het doel om er naar te streven moeilijke en / of onveilige situaties zo goed mogelijk te signaleren en daar maatregelen voor te nemen. Een protocol biedt houvast in het maken van keuzes. De protocollen van De Schat zijn in te zien op onze locatie, zodat ouders een duidelijk beeld van ons beleid krijgen. Tevens kunnen de protocollen, indien daar vraag naar is, ook handvaten voor ouders bieden welke zij in de thuissituatie kunnen toepassen.

Privacy beleid

Wij doen er alles aan om uw privacy te waarborgen en gaan daarom zorgvuldig om met persoonsgegevens. Kinderopvang De Schat houdt zich aan de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de AVG. Dit betekent dat in ieder geval:

- uw persoonsgegevens verwerkt worden in overeenstemming met het doel waarvoor deze zijn verstrekt, deze doelen en type persoonsgegevens zijn beschreven in het privacy beleid.
- de verwerking van uw persoonsgegevens beperkt blijft tot alleen die gegevens welke minimaal nodig zijn voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
- uitdrukkelijke toestemming gevraagd zal worden als wij deze nodig hebben voor de verwerking van uw persoonsgegevens.
- passende technische en / of organisatorische maatregelen zijn genomen, zodat de beveiliging van uw persoonsgegevens gewaarborgd is.
- geen persoonsgegevens aan andere partijen worden doorgegeven, tenzij dit nodig is voor uitvoering van de doeleinden waarvoor ze zijn verstrekt.
- uw rechten omtrent persoonsgegevens voor De Schat duidelijk zijn, hier op willen wijzen en deze respecteert.

Klachtenprocedure

Het kan natuurlijk voorkomen dat een ouder ontevreden is over de werkwijze van de BSO of een klacht heeft aan de hand van een voorval. Wij vinden het belangrijk om de communicatie open te houden en willen ouders dan ook uitnodigen om hun onvrede te delen met onze pedagogisch medewerkers of met de leidinggevende. We verwijzen de ouders hierbij dan ook naar onze interne klachtenprocedure. Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag: www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

De klachtenprocedure is terug te vinden op onze website www.kinderdagverblijfdeschat.nl

Bij voorkeur maken ouders eerst een klacht bespreekbaar bij de direct betrokkene.

Slotwoord

Het pedagogisch beleidsplan van BSO De Schat is opgesteld om de kwaliteit te handhaven en te waarborgen en zo nodig te verbeteren. Het pedagogisch beleidsplan wordt jaarlijks herzien en wanneer daar aanleiding voor is wordt het plan aangepast aan de nieuwe Wet Kinderopvang en de omstandigheden van onze BSO.

BSO De Schat streeft ernaar om op alle mogelijke manieren garant te staan voor kwaliteit. Mocht u naar aanleiding van het pedagogisch beleidsplan vragen, opmerkingen, suggesties of aanvullingen hebben dan kunt u contact met ons opnemen.

BSO De Schat,
Locatie Waspik – Wilhelminastraat